

Zápisnica zo 109. zasadnutia výboru Spišského dejepisného spolku v Levoči dňa 2. októbra 2023

V priestoroch Spišského archívu v Levoči na Námestí Majstra Pavla 60 sa stretli členovia výboru a pozvaní hostia na zasadnutí výboru SDS s nasledovným programom:

Program:

1. Konferencia k výročiu spišských kopijníkov – zhodnotenie
2. Príprava jesennej konferencie SDS k dejinám slovenčiny na Spiši v Spišskom Podhradí – informácia
3. Voľba člena Redakčnej rady ročenky SDS Z minulosti Spiša
4. Príprava ročenky SDS Z minulosti Spiša XXXI/2023 – informácia
5. Prijímanie nových členov
6. Rôzne

Prítomní: Vladimír Olejník, František Žifčák, Slávka Sámelová, Marián Soják, Dušan Bevilaqua, Mária Novotná, Martin Furmanik, Ján Endrödi, Soňa Polláková, Milica Majeriková-Molitoris, Rastislav Mačura, Ján Čarnogurský, Peter Cenký a prizvaný hosť Eduard Pavlik.

Ospravedlnení: Monika Bizoňová, Erika Cintulová, Zuzana Kollárová

Pred samotným rokovaním predseda Vladimír Olejník poďakoval členke výboru SDS Dane Rosovej sa príkladnú prípravu a organizáciu jarnej konferencie „Spišská meď v novovekých dejinách“, ktorá sa uskutočnila 3. júna v Spišskej Novej Vsi. Dana Rosová požiadala výbor o zaslanie ďakovných listov Mestu Spišská Nová Ves za podporu a taktiež pre Banický spolok Spiš - spoluorganizátora konferencie. Listy pripraví predseda spolku.

Ad 1) Konferencia k výročiu spišských kopijníkov – zhodnotenie

Konferencia k 780. výročiu privilégia spišských kopijníkov sa konala 17. júna v kultúrnom dome v Hozelci. Náš spolok nebol organizátorom tejto konferencie, len pripravil prednášajúcich, tlač pozvánok a ich rozposlanie členom SDS v elektronickej forme. Za spolok sa konferencie zúčastnil František Žifčák, ktorý viedol prednášky, nakoľko predseda spolku bol v zahraničí. V krátkosti prečítal členom výboru odprezentované prednášky a stručne ich zhodnotil. Konštatoval, že príprava bola na veľmi dobrej úrovni a konferencie sa zúčastnilo približne 80 ľudí. Prednášky boli rozdelené do dvoch blokov. Prvý blok bol zameraný na staršie dejiny a popoludnie bolo venované novoveku. Podujatie spestrilo vystúpenie skupiny historického šermu Jago. Všetky príspevky budú uverejnené v zborníku, ktorý bude vydaný organizátormi (kopijnickými obcami) do konca roka. Prednášku nedodal iba Peter Labanc, pričom F. Žifčák zdôraznil, že to bola najdôležitejšia prednáška, prinášajúca významné zistenia pre históriu kopijníkov. Peter Labanc totiž spochybnil pravosť listiny o prvej písomnej správe o kopijníkoch.

Ad 2) Príprava jesennej konferencie SDS k dejinám slovenčiny na Spiši v Spišskom Podhradí – informácia

Predseda informoval výbor, že sa podarilo vybaviť s našim kolektívnym členom Mestom Spišské Podhradie miestnosť na jesennú konferenciu Slovenčina na Spiši. Sú k dispozícii dve miestnosti – koncertná sieň s kapacitou 140 ľudí alebo miestnosť, kde už spolok organizoval valné zhromaždenie i konferenciu. Uskutoční sa 25. novembra. Predseda zabezpečil nasledujúcich prednášateľov s okruhmi tém: Naďa Labancová: Spišské modlitby (15. stor.), Martin Homza: Slovenčina ako jazyk šľachty (17. stor.), Peter Benka: Slovenčina v administratívnych písomnostiach (17., 18. stor.), Ivana Labancová: Slovenčina v kázňovej tvorbe (17., 18. stor.), Radka Palenčárová: Slovenčina a ženy (18. stor.), Milica Majeriková: Molitoris: Slovenčina v poľskom pohraničí (16. - 20. stor.). Oslovená bola tiež Zuzana Kollárová, prof. Žiga a Dr. Varšo. Na ich odpoveď ešte čaká. Ako doplňujúci program ponúkol návštevu novootvoreného Diecézneho múzea v Spišskej Kapitule.

Ad 3) Voľba člena Redakčnej rady ročenky SDS Z minulosti Spiša

Podľa spolkového štatútu sa nový predseda spolku Vladimír Olejník stal aj šéfom redakčnej rady. František Žifčák ako odstupujúci predseda mal zaujať miesto člena redakčnej rady, ale tejto funkcie sa vzdal zo zdravotných dôvodov. Za nového člena redakčnej rady navrhol nášho člena Matúša Kaščáka, doktoranda na katedre archívniectva Univerzity Komenského. Padol však aj ďalší návrh z výboru pre Ivanu Labancovú. Nakoniec sa výbor dohodol, že predseda osloví obidvoch navrhovaných, aby zaujali svoj postoj a hlasovanie prebehne na ďalšom zasadnutí výboru.

Ad 4) Príprava ročenky SDS Z minulosti Spiša XXXI/2023 – informácia

Základom ročenky budú štúdie z konferencie o spišskej medi. F. Žifčák zašle predsedovi kontakty na jednotlivých prednášateľov. Predseda ďalej doplnil, že máme k dispozícii štúdiu Ruženy Kormošovej *Školská správa na Spiši 1939-1945* a možno sa podarí získať štúdiu Petra Labanca z konferencie o spišských kopijníkoch. Ročenka bude obsahovať recenziu publikácie *Atlas rozmanitosti Zamaguria* od Milice Majerikovej-Molitoris, medailón k úmrtiu doc. Františka Matúša od Františka Žifčáka, medailón Dany Rosovej k 120. výročiu úmrtia Gustáva Matza a nekrológ o doc. Jozefovi Sulačekovi pripraví Martin Furmanik, ktorý doplní o správu z udeľovania ceny Ivana Chalupeckého J. Sulačekovi in memoriam. Tiež sa počíta s publikovaním príspevkov z jesennej konferencie. Ďalší obsah ročenky prediskutuje redakčná rada.

Ad 5) Prijímanie nových členov

Od posledného zasadnutia výboru neboli spolku doručené žiadne žiadosti o členstvo v spolku. Tajomníčka informovala výbor s obsahom listu členky Anny Kupčovej (evidenčné číslo 604), ktorá požiadala o zrušenie členstva zo zdravotných dôvodov. Výbor vzal túto správu na vedomie.

Ad 6) Rôzne

Dana Rosová v mene Eriky Cintulovej informovala výbor o pripravovanej konferencii k výročiu Uhorského karpatského spolku a tlmočila výboru žiadosť organizátora Podtatranského múzea v Poprade o prevzatí patronátu nad touto konferenciou našim spolkom. Maroš Soják, ktorý sa zúčastní akcie so svojou prednáškou, bude na budúci týždeň na stretnutí tlmočiť súhlas s podporou SDS.

Rastislav Mačura opäť navrhol vytvorenie facebookovej stránky SDS. Do ďalšieho zasadnutia výboru pripraví koncepciu a podklady.

Mária Novotná pozvala členov výboru na prednášku o historikovi Moritzovi Csákym, ktorá sa uskutoční 12. októbra v historickej radnici v Levoči, pričom pozvánka bude zverejnená aj na našej webovej stránke.

Administrátor stránky navrhol do rubriky Osobnosti spracovať medailón do budúceho roku k výročiu úmrtia Ivana Chalupeckého. Taktiež podotkol, že je potrebné nájsť zodpovednú osobu, ktorá bude pripravovať bibliografiu na webovú stránku. Za minulý rok ju ešte pripraví Vladimír Olejník. Ten prehľadá knižničné a univerzitné portály ohľadom nových vydaných titulov o Spiši a taktiež vyzval publikujúcich členov výboru na doplnenie ich publikačných výstupov. Prišiel aj s nápadom zriadenia účtu na webovej stránke www.avademia.edu s odkazom na našu stránku.

Výbor ešte riešil nový termín odloženej jesennej konferencie po pamiatkach Šariša, ktorá sa neuskutočnila pre zaneprázdnenosť odborného garanta Jána Endrödiho. Po krátkej diskusii bol určený nový termín 27. apríl 2024. Druhú exkurziu v budúcom roku do Jasova sa podujal zorganizovať Dušan Bevilaqua v septembri. Konferencia Pandémie v dejinách Spiša bude začiatkom júna.

Odznela tiež požiadavka pre Milicu-Majerikovou Molitoris, aby pripravila do konca roka text na QR kód opraveného pomníka v Pieninách.

Zápisnicu elektronicky overili: Milica Majeriková-Molitoris a Martin Furmanik.

V Levoči 2.októbra 2023

Zápisnicu vyhotovila:

PhDr. Slávka Sámelová
tajomníčka SDS